

In Páadé'in Tą'nin Paul-di Timothy Ônta'nannin

¹ Naa Paul omuu'i nă'in tą'nin dóta'do?. Naa Christ Jesus-ví t'ōekhuwa'i omuu, Yōesi Tádá na'ibí aywondi gínmuu'idi hedá Christ Jesus i pín ta'ge haydi áytsíkha'máa'idá dítu'andi kí'bi t'ōe'i omúní'in.

² Naadi ę Timothy nă'in wínta'do?. U-á naví kodı'di ay waagi'bá unmuu, naa waagibá Christ-ví'piye' biwhäyundedi. Yōesi Tádá-ádí hedá Na'ibí Sedó Christ Jesus-ádí séegísehkanä wóemääní hedá uví'piye' da'iyapuwí hedá wóekhäge'namí ánshaaginpídíbo? unchä'nídí.

Paul-di ovâytumakhe'an díví'áyîngi'ámídí in hóeyó'in háhkanninbí'wedi.

³ Naa oe Macedonia nangepiye' omääpídíbo wítumakhe'an, hedi nää-á inbá wítumakhekhäymáa: Oe Ephesus búu'úbo biwóyí'ní, gá iwe wén t'owa piháa dâyhá'odân, hedi ędi ovâyyöení ha'wâa wídíví'åamípí'in.

⁴ Ovâytu'åamí wídívíhí'má've-ípí nă'i hääwí pehtsiyedä' waagi'bá namuu i'gedi hedá inbí hehääwin thehtáy pahpá'ibí khawä' häädibo hânhó báyékí dínta'muu i'gedá. * T'owa nă'i hääwí i'gedidä' dívihí'maadáho dívívänpit'aymáa, hedího

* ^{1:4} In Hudíyo inbí hän'oe'in thehtáy pahpá'ibí khawä' dâytä'kw'ódi inbí'gedi wídin'óde-ípídi, hewänbo wá' inbí'gedi dây'ögédípaadi dívítuhkando nă'i ógédi i'gedi háa ta'gen namuu'in háa yoe.

kin díví'odá inbí hí'dí há'to ovâykhägë'namí díví'ämídí háa Yôesi Tádá natsonpóe waa, hewänbo iví'piye' ívíwhäyundedá gínhanginná háa natsonpóe'in iví'ämídí.

5 Hediho oda' udi kin ovâyyöení'in hedânhо in séegí dâymá've'-in. Hedi híwó'didä' inbí ánshaa dínmuuđáho', hedá hääwí híwó'di namuu'in dínhanginná'didä' díví'odá, hedá Yôesi Tádáví'piyá pín ta'ge haydi dívíwhäyundedá, handidânhо nã'in séegí dâymá've-í.

6 Hewänbo wén t'owa-áho han wídíví'opí, hewänbo hääwí nachä'muupí i'gedidä' dívihée'odi Yôesiví ta'ge'in p'ögédí dívihângé'an.

7 Dida' háhkannin dipimúní'in hedânhо t'owa Yôesi Tádáví tsontuq in t'owa ovâyhä'ämídí, hebo inbo wídiķa'póya'pí háa ditû'nin, hedí tobá di'ande' wänbo dínhanginná'nin háa dívihí'máa i'gedi, ta'gendi wídhíhanginnáhpí.

8 Gínhanginná Yôesi Tádáví tsontuq-á híwó'didä' ûnmuu'in, hewänbo ta'ge ovâyhä'ämí'in nakhây'ä?

9 Nã'i-áho gínhây'ä? gínhanginnání'in: Yôesi Tádá-á iví tsontuq wí'imägipí in t'owa inbí wówátsi ta'ge dâyhonningí', hewänbo t'owa kinnân díví'o'ingí'-ân: Tsontuq dây'a'ginhánunde', t'óyanpí'indá dimuu, Yôesi Tádá-á wí'oe'a'ginmähpí, dívít'aywó'do', Yôesi Tádá-ádá wídikw'óhpí, Yôesi Tádáví hääwí-á ûnchä'muupí waagá dây'o', inbí yiyá-á tâdá-á báyékí ovâywhä'o', dâyt'owahánunde',

10 tsé waagi'inpá diyi', senä'dá wây-á senä'dadíbo dívíwhöhkwomáa, t'owa-á

ovâyhónde? ovâykü?ch'âanídí, hôeyó?indá dimuu, ovâytuyó?dodá dívíwänpihôeyó?o?, hedá wíyá hääwí ha?wâagi namuu?ida?bá dívíkanhondibo in ta?gen hâhkan namuu?in dâyyoegimáa.

11 Yôesi Tádá i âytegende?idá naa dísóge t'owa dovâyt'ôe?amídí hâa iví hânhо híwó?di tūu üntû? waa nã?in hâhkan ni?gedi.

Paul-di Yôesi Tádá óekú?daa'an

12 Na?inbí Sedó Christ Jesus dókú?daa?o? gá nachanpóedân naa híwó? dó?amí?in hâa dítu?an waa, hedîho naa dísóge iví t'ôe dôn?amídí, hedá dókú?daa?o wá? in kay dímägidi kin dâykanhûuwídi.

13 Hedî idá kin naagî? dîn?an tobá a?ginhâhpí waagi iví?gedi dâyhí?máawän wänbo?, hedá yanâká dô?an, hedá iví t'owa-á dovâywhâ?an. Hewänbo Yôesi Tádá naví?piye? nasehkanäpóe wídînhanginnáhpídi ta?gendi hâa dây?o?in. Nâ'i hääwí dâykanmâa wa?di Christ-ví?piye? dâywhäyundepídi?bo?.

14 Hewänbo Na?inbí Sedódá hânhо báyékí séegísehkanä dímägi. Nää-áho Christ Jesus-ví?piye? dâywhäyunde hedá dóséegí wá?.

15 Nâ'i tūu naadí wâytükankhâymâa?i-áho whäywó?di namuu, hedîho t'owa dínhây?ä? t'ähkí dâyséegi?amí?in: Christ Jesus-á nää oepâa k'aydipiye? na?ä? na?in t'aywó?to?in gimuu?in dîn?owóyé-ídi. Hedî náaho i shánkí p'ändíkí? omuu.

16 Hewänbo Yôesi Tádá naví?piye? na?iyapóe, hedânhо in to?wêñ dívíwhäyukhâymâadí in wówátsi nahandepí?in dâykéyí?indâho naa i shánkí p'ändíkí? omuu?i dímúní hâa dînpóe waa, hedîho indá dínhanginpúwí Christ Jesus hânhо nabo?atä?in.

17 Häädi wänbo t'ähkí Yôesi Tádá ây'a'ginhûuwí, hedá kw'áayébo' âymá've-í. I-ân i tsundi shánkí hay'i namuu, i-ân wínachu'pí, i-ân wínakee'änpí, i-ân i wí'da' Yôesi namuu. Hamân.

Háa Timothy ûnkhây'ä' i'qamí'in

18 Timothy, u naví ay waagi'bá unmuu'i', ná'i wítumáa'i-á oda' áyîngidi náa'qamí'in, i-á háa in Yôesi Tádáví tukhé'mindi ho wóetu'an waa bi'ämí'inbá namuu, hedí inbí hí'dihohó wóekhäge'namí Yôesi Tádáví t'öe híwó' mân'ämídí, wí híwó'di sundado híwó' ihánbo waagi'bá unmúnidí.

19 Biwháyú'bé-í ná'in ta'gen háhkan, hedá hääwí úhanginná'di híwó'di namuu'indá bïkanhûuwí. Wáy wén t'owa-áho ná'i híwó'di hääwí dâyyoegi'an, hedihohó nää-á piháawi háhkan dívíwhäyunde'.

20 Hymenaeus-ádí Alexander-ádí ho hæ'min damuu. Indáho Satan i Penísendiví mange naadi dovãnyoe'an hedânhohó daháhpúwídí Yôesi Tádáví'gedi wídãnyanäkíhí'má've-ípídí.

2

Háa in méesate'in t'owa dínlkhây'ä' díví'qamí'in dívíwé'ge'o' ihaydi

1 Páadé kaygi'di wítumáa, u-ádí hedá uví méesate'in t'owa-ádí úvíyûusu'ämí t'owa t'ähkígí', hedá ingí'-á Yôesi Tádá-á bînhée'ämí, hedá i-á bîndaa'ämí hääwí díntáy'i' ovâymäänidí, hedá bînkú'daa'ämí.

2 Úvíyûusu'ämí i nangewi tsundi hay'igí' hedá t'ähkí in wé'ge'in tsonningí'-á, hedânhohó

khuwôeda'ginpídíbo githáa-í hedá t'owadá t'ämägá wídí'qamípí, hedá häǟdi wänbo Yôesi Tädá-á hedá t'owa t'ähká ây'a'géení.

³ Híwó' namuu kin ívíyûusu'ämídí, hedí kin íví'odí Yôesi Tädá na?inbí aywondi gínmuu'i? âyhíhchando?.

⁴ Yôesi Tädá-á nada? t'ähkí t'owa ovây'aywoení'in hedá háa in ta'gen hähkan namuu'in diháhpúwí'indá. Hedí i-á t'ähkí t'owagí? namuu,

⁵ gá wî'da? wí Yôesi na'ändân, hedí i-ádí hedá na'in t'owa-ádí na?inbí pinudi wî'da? wí to'wí gínwin díwóenídí, i-á Christ Jesus-ân namuu, hedí t'owabá napóe.

⁶ I-á ipimägiди iví wówátsidi iwá'âa hedânho t'ähkí t'owa wówátsi ovâymäänídí. Hedí Yôesi Tädá ide'man i thaa häǟdi kin Jesus i'ämí'in, na'in dînkeek'uwídí nada?in t'ähkí t'owa ovây'aywoení'in.

⁷ Hedí Yôesidi naaho dísóge igí? dáyhée'ämídí hedá iví t'öekhuwa'i-á omúnídí, t'owa dovâyt'öe'ämídí nă'i häëwí i'gedi. In ta'gen wâytümáa, wídáyhôeyómáapí, naaho dísóge'i-ân omuu nă'in Hudíyo dimuupí'in t'owa dovâyhä'ämídí háa dívíwhäyú-í'in hedá häëwí ta'gen namuu'i-á.

⁸ Naa oda? t'ähkí i méesate eeye in senä? inbí man dáytegé-ídí dívíyûusu'ämídí, hewänbo wídínhây'ähpí nă'i mandibá dívít'aywó'nâamí'in, hedá wé'ge?in t'owa-ádí wídit'áy-ípí, hedá wídívítükannâamípí.

⁹ Hedá in kwiyä? wá? oda? ha?minbá dimúní'in. Indá dínhây'ä? híwó'da? díví'awé'bé-

í?in, dívíyêngi?amígî?dá?bá yoe, hewänbo dívípi?a?gindo waa dínchäq-ídí díví?awé-i. Wídívívänpiphóhkoedî?âamípí hedá wídvívänpitöenípí báyéki óedo-á, sa?wó?di k'uu-á, aa hânho nachä?muu?i-á, dívívänpichäa?âamídí.

10 Han díví?âamíví?wedi in kwiyä? dínhâh?ä? sa?wó?nin dívípípää-í?in hääwí híwó?di díví?o?idi. Nä?i-ånho i hääwí híwó?di namuu in kwiyä?gí?, in Yôesi Tádá dây?a?gin gin ditû?nin.

11 Kwiyä?dáho hândä?dibo-á a?gindi-á ee méesate dikwo?ní Yôesiví tūq diháhpúwídí.

12 Naa wó?da?pí kwiyä?di in senä? ovâyhä?amí?in háa ovâytsonmá?ve-í?in, hewänbo hândä?dibo dikwo?ní.

13 Háadan kin otû?? Gá i sen Adam páadé óekhíyédân, ihaydáhâ? i kwee Eve-á óekhíyé,

14 hedá wá? i kwee Eve-á i Penísendi? iví hôeyó t'ähkí óedawhäy?an, i sen Adam-dá yoe, hedího i kweedi Yôesi Tádáví tūq ôn?a?ginhánú.

15 Yôesi Tádádáho kwiyä? ovây?áyîngi?amí díví?ayyo? ihaydi iví?piye? dívívähäyundedi, hedá t'owa-á dâyséegidá, hedá yä?dâa?in wówátsi-á dâyhondá hedá dívípi?a?gindodá.

3

In méesate?in tsönnin háawin dínhâh?ä? dimúní?in

1 Nä?i tūq t'owa ditû?di-á ta?ge?idä? namuu: Wí sen méesatewi tsöndi namúní?in nada?dáho?, nä?i t'öe i?amí?in nada?i-á híwó?di-ânkun namuu.

2 Hedího wí méesate?i tsöndi-áho ki?bi namúní?in ünkhâh?ä?: Híwó? iví wówátsi ihûuwí hedânho to?wí wänbo há?to ünkoedí-í iví?gedi natúnídí híwó?

wí?i?opí?in, wí?da? kwiyó ûnchä?ní, hää i?o wänbo-á áyîngidá i?amí, híwó?nin nap'ônbaymúní, t'owa-ádá híwó?di-á namúní, iví k'aygi ee-á in t'owa-á ovâyhéegí?amí, t'owagî?-á híwó?di hähkandi namúní,

³ wí suwäto?i-á tsaq'i-á wínamúnípí, hewänbo ünp'oe khääpî? namúní, wí t'aytuwä?í wínamúnípí, hedî chä? ni?gedá wähphadá wí?i?ánshaamá?ve-ípí,

⁴ iví k'aygidá híwó?di tsundi-á namúní hedâ iví áyyäq-á hää díví?o wänbo t'óyannindá a?ginhá?indá dimúní.

⁵ I-á ûnkhây?ä? kí?bi sen namúní?in iví tewhá ee, gá wí sen iví k'aygidá híwó?di tsundi namuupídá Yôesi Tádáví méesate?in t'owa wänbo-á há?to híwó? ovây?áyîngi?amí.

⁶ Hedî i-áho Jesus-ví?piye? its'anwhäyu?í wínamúnípí, gá kí?bi namuudáho ma?di iyêngi-í hedî kin i?andáho Yôesi Tádá iví?gedi natúní it'aywó?nan gin, hää Yôesi Tádá i Penísendiví?gedi natú waabá, iyêngimáadí it'aywó?nan.

⁷ Hedî nakhây?ä? wá? in t'owa méesate?in dimuupí?indi ná?i méesatewi tsundi óe?a?geení?in, hedânho yä?dâapí iví?gedi wídívihí?máve-ípí hedî Penísendiáho ônphayk'û? iwá wínahhêe-ípí.

In méesate?in khäge?nin hääwin dínhây?ä? dimúní?in

⁸ In senä? méesate?in khäge?nin dimuu?in wá? hä?minbá dimúní, hedânho ovây?a?ginhûuwídí, inbí hí? wídây?egó?âamípí, báyékí méena wídâysúwä?bé-ípí, chä? hä?t'aa?in wídimúnípí,

⁹ hewänbo pín ta?ge haydi in hähkan Yôesi Tádádí na?in dînthayyannin dívíwhäyú-í.

10 Wa' méesate khäge'gí'in ovâykw'ódi pídibó nakhây'ä' ovâytayí'ní'in, hedí híwó'nin dipeedáho' ovâydé'mamí.

11 Nakhây'ä' t'owadí nã'in méesate'in khäge'nin bí kwiyä' wá' ovâya'geení'in, hedá nã'in kwiyä'dá pi'wênbí'gedí yanákí wídimíhí'má've-ípí, hedá suwäto'indá wídimúnípí, hedá häädi wänbo t'ähkí dívíkanhûuwí hääwi díinkankhây'ä'i?

12 Wí sen méesate khäge'di namuu'i-á ûnkhây'ä' wí'dá' ûnkweechä'nídí, hedá híwó'di tsundi-á namúní ivi k'aygidi ivi áyyä-ádí hedá in wé'ge'in ûnkw'ó'nindádá.

13 Méesate khäge'nindá híwó' inbí t'ôe dây'odá t'owadí kw'áye ovâykw'óení, hedí díinkoedí-í khuwôeda'gin pídibó dívíhée'qamídí Christ Jesus-ví'piye' dívíwhäyunde' i'gedí.

I hääwi Jesus-ví'gedi ívíwhäyunde'i?

14 Tobá o'ande wänbo hanwaapídibó uví'piye' omú-í'in nã'i hääwi-áho nääbo wíntä'do',

15 hedího ohayyéepóedáho' úhanginnání hää t'owa dínhây'ä' dívíkanhûuwí'in in wé'ge'in Yôesi Tádáví k'aygi'indádí dívíwé'ge'an dihaydi. Nã'in t'owa-áho i nawówáyi'i Yôesiví kodí'nin méesate'in dimuu, hedí in ta'ge'in háhkan dâykeeyo' hedá dây'áyînmáa.

16 Hedi t'ähkídibó dínhây'ä' ditúní'in i hääwi Yôesiví'gedí ívíwhäyunde'i-á ta'gendi he'endi namuu, nã'i hääwi wígínhanginnáhpí idí na'in dînthayyan píhay. Hedi kinnân namuu:

I-á wí t'owabáho napaadi nää oepáa k'aydi napówá.

Hedá iví wówátsi ta?ge ihonnin i Yä?dâa?i P'oewqâhâqdá dînkeeyan.

In makówáwin t'ôepä?qä?indidá óemû?

In Huđíyo dimuupí?in t'owa-á iví?gedá ovâyt'ôe?an.

T'owa-á iví?piyá dívíwhäyü wa? nää oepáa k'aydi nayi? ihaydibo?.

Hedá oe kw'áye sa?wó? naná? deepiyá napee.

4

Wên hôeyó?in háhkannin dipowagít'óe

¹ I Yä?dâa?i P'oewqâhâqho thay?eedi natú i t'ä?gi thaa napowa?ä? ihaydi wên t'owa inbí whäyü Yôesiví?piye dâyyoegikankhâymáa hedí kin díví?andiho ovâyt'óyankhâymáa in t'owa in dihôeyó?in p'oewqâhâqdi ovâymáa?in, hedá nã?in yä?dâapí?in p'oewqâhâqví háhkanho dâyséeg?ämí.

² Nã?i háhkandá wên hôeyó?in t'owa paa waagi?inbá dívíyánúmáa?in dimuu?indi wé?ge?in t'owa ovâyhä?ämí. Nã?in yä?dâapí?in háhkannindá wí to?wí iphahánudí na?ôepóedí háabo nataachanpo?pí? waagi?inbá dimúní, indá yä?dâapí díví?o wânbo wíđitaachanpúwípí.

³ Gá kinnân: T'owa ovâykhâqkankhâymáa dívíkhó?yâq-ídí, hedá ovâytü?âqmí wáy wí koegí?-á wíđâyk'óe-ípí. Hewänbo Yôesi Táđá-áho nã?i häëwí imägi hedânho in to?wén iví?piye? dívíwhäyunde?indáho in ta?gen dínhanginná?nindi nã?i häëwígí? óekú?daa?ämí hedá dâyk'óe-í.

4 Hääwí t'ähkí Yôesi Tádádí dímägi*?i*-áho híwó*?di* namuu, hedí âyyoegi*?amíví*wedi âyhóní, igí*?i* Yôesi Tádá âykú*?daa**?andi*.

5 Hedí ná*?i* hääwí-á híwó*?di* namuu gá Yôesi Tádá han natúdân, hedá âyhónde*?ihaydi* ívíyûusu*?o**?.*

WíJesus-ví híwó?di* t'ôe*?i* háá unkhây*?ä**?i* qamí*?in**

6 Ná*?i* hääwí udi in méesate*?in* t'owa ovâyhá*?amí*, hedí handidi Christ Jesus-gí*?híwó* bit'ôe*?amí*, hedí ná*?i* Yôesi Tádáví hí*?ivíwhäyunde**?i*-á hedá ná*?i* híwó*?di* háhkan náa*?a**?ginnandi*-á koegí*?waagi**?bá* namúní wóekaymääñídí.

7 Hewänbo ná*?i* hí*?pehtsiye waagi**?bá* namuu*?i*-á wínâa*?áyîngi**?amípí*, ná*?i* hí*?dá* t'owa-á Yôesi Tádáví*?wedá* ovâywänpiyâa*?o**?.* U-á shánkídí úkhây*?ä**?bikhää-i**?in* uví wówátsi mänhûuwídi Yôesi Tádá nada*?waabá*.

8 Na*?inbí* túu*?ú* âykay*?amí**?dí* ívíkhää*?de**?dá* ho*?,* hâydä*?gínchä**?púwí*, hewänbo háá Yôesi Tádá natsonpóe waa na*?inbí* wówátsi âyhondáho hääwí t'ähkígi*?gínchä**?muu*, hedí gínhanginná ta*?gendi* na*?inbí* wówátsi nää nää oepáa k'aydi hedá in wówátsi na*?ä**?indá* wá*?híwó**?gínpúwí**?in*.

9 Ná*?i* tuu wítumáa*?i*-áho ta*?gen* namuu, hedího t'ähkí náaséegi*?amí*.

10 Hedânkun hândo ívít'ôemáa hedá ívíkhää*?de**?,* gínhanginnândi Yôesi nawówáyi*?i*-áho ikhâymâa*?in* háá natú waa. I-á i aywondi namuu t'ähkí t'owagí*?,* hedí in Christ-ví*?piye**?dívíwhäyunde**?indáho**?ovâyaywonde**?.*

11 Nakhây*?ä**?udi* t'owa ná*?i* hääwí i*?gedi* ovâyhá*?amí**?in*, hedá ovayyôení kin dây*?amí**?dí*.

12 Tobáháa ts'aabiboo? unmuu wänbo híwó? uví wówátsi mänhúuwí hedânho t'owadi wíwóe?a?ginhánú-ípídí, hedihó uví wówátsi híwó?di úmuuđihó in Christ-ví?piye? dívíwhäyunde?in ovâykeeyamí háawin dínhäy?ä? dimúní?in. Hää dívihé?ämí waa ovâykeeyamí, hedá hää dívíkhanhúuwí waagá, hedá hää t'owa ovâyséeghúuwí?indá, hää Yôesi Táđáví?piye? dívíwhäyu?bé-í?indá, hedá hää yä?dâa?inda? dimúní?indá.

13 Heđi uví?we opówá píhay nakhäy?ä? in t'owa i méesate ee diwé?gekw'ó?nin Yôesi Táđáví tạ?nin diwedí ovâytü?ä?ämí?in, hedá ovâytumakhemä?veí?in, hedá ovâyhä?ämí?in.

14 In Yôesi Táđáví tukhé?mindi wóehée?andi in méesate?in tsonnindá uví?di dívímankw'óđidi Yôesi Táđádí háawén híwó?nin wóemägi hedânho iví t'öe mân?ämídí, hedihó nää-á nă?in wóemägi?indá úkhäy?ä? híwó? mân?áyîngi?ä?ämí?in.

15 Nă?i hä?wí ipiye? bikhä?ä-í, hedá bipimääní kin nää?ämídí, hedânho t'owadi wóemúnídí hää thamuwaă u shánkí híwó? nääkanhondi.

16 Nakhäy?ä? bi?áyîngi?ämí?in hää uví wówátsi mänhon waa hedá hä?wí ovâyhä?o?i-á. Kin bi?ä?ämí hedânho wí?bo bi?aywoenídí hedá in to?wén wônt'óyande?indá wá? ovâ?aywoení.

5

Hää Timothy-di in méesate?in t'owa ovâymá?ve-í waa

¹ In senä? uví shánkí saydôe dimuu?in uđi ovâytumakhemáadá t'aygidi wí?ovâyhée?ämípi, hewänbo shánkídí ovâyhée?ämí uví tâđá mänhee?o

waagibá. Hedá in shánkí ts'aamin senä'dá uví tí'ûwin mänhéé'o waabá ovâyhée'qamí.

2 Heđi kweeyôe ovâyhí'maadá uví yiyá mänhéé'o waabá ovâyhée'qamí, hedí shánkí ts'aqmin kwiyä' unbí tí'ûwin mänhéé'o waabá ovâyhée'qamí, hedí ovâyhí'maadá yä'dâa'i' áンshaadq' mänmá've-i.

3 In kwiyä' inbí senä' dínhánnin wiyá tóebo wídín'änpídí ovây'áyîngi'qamí.

4 Hebo wí kwee iví sen ûnhándi' un'âykw'ôndi háá ûnsa'yâa'âykw'ôndi, nä'in ây-á dínhây'ä' páadé inbí k'aygi dithaa'in ovây'áyîngi'qamí'in hedí handidiho diháhpúwí Yôesi Tádá óe'a'ginhûuwídí. Kindidiho' inbí yiyá'indá sa'yâa'indá ovâywáywá'ande waabá díví'qamí, hedá wá' Yôesi Tádá-á óehíhchannamí.

5 Wí kwee iví sen ûnhándi', tóebo wí'ûn'änpídí óe'áyîngi'qamidí, hedího wí'bo namuu, i-áho pín ta'ge haydi natsíkha Yôesi Tádádí óekhäge'namidí hedí khüü-á thaa-á iyûusu'o Yôesi Tádá óekhäge'da'maadí.

6 Hewânbo i kwee iví sen ûnhándi-á igî'qadá' ipihíhchanmäänidí iví wówátsi ihondáho', i-á ho nachuu waagi'bá namuu tobá wa'di nawówáyi wänbo'.

7 Nâ'i hääwí díví'qamidí ovâyyôení hedânho to'wí wänbo há'to ûnkoedí-idí natúnídí híwó' wídíví'opí'in.

8 T'ähkídibo dínhây'ä' inbí t'owa ovây'áyîngi'qamí'in, shánkí wänbo inbí k'aygiwin. Wí to'wí kin i'opídá iví whäyu Christ-ví'piye' iyoegi'an waagibá i'o', hedá wí to'wí hänhay wänbo iwhäyundepí'ví shankí p'ändikí'-á namuu.

9 In kwiyä? inbí senä? dínhánnin diwedi wáy wêndä? inbí kháwä ovâytä?kw'ôení hedânho khäge? dâyhónídí, indá kí?minnânhо dimúní: Sígintä (60) pâayo iwedi diphademuu'in, hedá wa?di inbí senä? dínwówáyi? ihaydibo? indádí híwó? dithá?de'in,

10 hedá inbí?gedá t'owa-á dínhanginná hääwí híwó?di díví?annin, kin waabá: Inbí áyyää híwó?gí dâysówé; inbí k'aygi ee-á t'owa-á híwó?då dâyséegí?an; tobá hääwí namúní wänbo-á Yôesi Tádáví t'owagí?-á ovây'an; in t'ôephade iwe dikw'ó?nindá ovâykhäge?nan; hedá häädi wänbo dívísó?dêe t'ämägí? híwó?di wé?ge'i hääwí díví?qamídí.

11-12 Hewänbo in shánkí ts'aqamin kwiyä? inbí senä? díncuu?indá wí?ovâykhâwâta?kw'ôenípí, indá wáy kay'i taachan inbí túu?ú dínmuu iwe dâymá?ve-í hedí wíyá dikhóhtsaqada?púuwí, hedího háa Christ-gí? páadé dívítuq'an waa wídíví?opídí t'owa inbí?gedi ditúní híwó? wídíví?opí gin.

13 Háa ma?di wá? bâa?in dipúuwí, hedá oepiyá nääpiyá diwänpiyéení. Hedá iwedá ma?di shánkí p'ändíkí?indá dipúuwí, t'owaví?gedi t'ämägi dihí?yéení, hedá wídín?áyîngiwó?náhpí i?gá dívítomá?ve-í hedá hääwí dínhây?ähpi? ditú?be-í.

14 Hedânho otû? shánkí híwó? namúní?in in shánkí ts'aqamin kwiyä? inbí senä? díncuu?indá dívíkhó?yâq-ídí hedá dây?âykw'ôení, hedá inbí k'aygi dây?áyîngi?qamí, hedânho in to?wén na?inbí?piye? háa dichaq?in háabo yanäkí tuq namuu?i wídâymá?ve-ípí na?inbí?gedi ditúnídí.

15 Wáy wén nä?in shánkí ts'aqamin kwiyä?

inbí senä? dínchuu?indá Yôesi Tádáví p'óegédí dívýâa?an, hedîho i Penísendi Satan-bí p'óegé i?gá dimän.

16 Hewänbo wí kwee Christ-ví?piye? iwhäyundede? hedá ûnmaatut'owakw'ôndá wí?bo diyoekandee?in, i-á ûnkhây?ä? ovây?âyîngi?amí?in. Kindidi in wé?ge?in méesate?in t'owa báyékí t'ôe wídpúwípí ovâykhâge?namídí, hedá shánkí dinkoedí-í ovâykhâge?namídí in wé?ge?in kwiyä? inbí senä? dínchuu?in wíyá tóebo wídpí?in ovây?âyîngi?amídí.

Háa in méesate?in t'owadí inbí tsonnin ovâymá?ve-í waa

17 In méesate?in tsonnin dimuu?indá híwó? inbí t'ôe dívíkanmáadí híwó? ovâywá?âa-í?in nakhây?ä?, hedí in hânhо dívít'ôe?o?in Yôesiví hí? ônt'ôe?amídá ônhâ?amídá shánká ovâywá?âa-í.

18 Yôesi Tádáví ta?nin diwe hanbá natû?. Kinnân natâ?muu:

Wí wéyu itá?ä?ts'adínde?i-á wívînsówhi?amípí hebo bînhùumâani.

Hedá wá? natû?, nakhây?ä? wí to?wídí it'ôe?o?i-áho óewá?âa-í?in.

19 Wî?da? wí to?wídí wêñ hâawêñ híwó?pí?in wí méesate?i tsondi ônchänundede? wínâat'óyaanípí. Hebo wêñ wíye hâa poeye t'owa híwó?pí i?annin ditúdida?mânho ovâyt'óyaaní.

20 Hewänbo ta?gendi wí méesate?i tsondi? it'aywó?kanhondáho?, in méesate?in t'owa t'ähkíví páadépiyebo iví t'aywó?di nâatu?âamí, hedânhö in wé?ge?in méesate?in tsonnin dikhuwôeda?ídí dívít'aywó?namídí.

21 Yôesi Tádáví páadépiyebo⁷, hedá Christ Jesus-ví páadépiyá, hedá in makówáwin t'ôepä⁸aq⁹in Yôesi Tádádí ovâydé¹⁰manninbí páadépiyá, kay'indi wítumáa, ná'i ho wítu¹¹andi¹² nâa'a¹³ginnamí, hedí wí¹⁴bo wí¹⁵untúnípí wí to¹⁶wí¹⁷gedi hâa híwó¹⁸ hâa híwó¹⁹pí i²⁰annin úta²¹gendihanginnáhpídibó²², hedí wí²³untúnípí wí to²⁴wí híwó²⁵di namuu²⁶in nâawänpihídibó²⁷.

22 Wíviwó²⁸onnamípí wí to²⁹wí³⁰di bimank'úwídi méesate³¹i tsondigí³² nâasóge-ídí. Kin bi³³andi heyâa i-á t'aywó³⁴to³⁵i-ân namuudá, u³⁶-áho³⁷ iví t'aywó³⁸ iwebá bitóe³⁹ó waagibá bi⁴⁰o. Bipi⁴¹áyîngi⁴²amí hedânhо yä⁴³dâa⁴⁴ibo unmúnídí.

23 Hâyânnanho unhaypóe, hedího nää p'oeda⁴⁵ wínâasúwä⁴⁶bé-ípí, hewänbo wí híyä⁴⁷ä méena⁴⁸ây wâ⁴⁹ nâawóení hedânhо wí⁵⁰unsihaypúya⁵¹bé-ípídí.*

24 Wây wén t'owa-áho kee⁵²eedího dívít'aywó⁵³do⁵⁴, hedího nä'i hääwí díví⁵⁵o⁵⁶i-á nahanginpo⁵⁷ wa⁵⁸di ovâytuyó⁵⁹diwekánpídibó⁶⁰. Hewänbo wây-á wén t'owaví t'aywó⁶¹di-á tí⁶²úugédânhо nats'anhanginpo⁶³.

25 Hedí híwó⁶⁴di hääwí t'owa díví⁶⁵odá hanbá napo⁶⁶, wesebo nahanginpo⁶⁷, hewänbo tobá nää wesebo híwó⁶⁸ wínahanginnáhpí wänbo⁶⁹, wây wí thaa-ânhо nahanginpúwí.

6

Hâa in pant'ôe⁷⁰in díñkhây⁷¹ä⁷² díví⁷³amí⁷⁴in

1 In to⁷⁵wén pant'ôe⁷⁶in dimuu⁷⁷in Jesus-ví⁷⁸piye⁷⁹ dívíwhäyunde⁸⁰indá häädi wänbo t'ähkí díñkhây⁸¹ä⁸²

* **5:23** Inbí p'oe-á wâyyédí súwágí⁸³ híwó⁸⁴di wídínmuupí, hedího⁸⁵ iwe dâyméenawónde woegí⁸⁶ namúnídí.

inbí tsonnin dâya²ginhûuwí¹in, hedânhо t'owa yanäkí wídívihí²má³ve-ípídí Yôesi Tádáví⁴gedí hedá iví hähkan tuu ünmuu i⁵gedá.

² Hedí inbí tsonnin Jesus-ví²piye¹ dívíwhäyundeedáho², in pant'ôe²in wídíñkhây²ähpí ovâya²ginhánú-í¹in tí²ûwin páadé²in diwänpiimuudibó², hewänbo díñkhây²ä³ ingí² shánkí híwó² wänbo dívít'ôe²amí¹in, gá ná²in tsonnin in panbí t'ôe iwedi híwó²di dâyhónde²indá Christ-ví²piye¹ dívíwhäyunde²in wá² dimuudâñ, hedá Yôesidá ovâyséegí.

I chä² wähpahde wí²âyséegí-ípí

³ Nakhây²ä³ udi in t'owa ovâyhá²amí¹in hedá ovâyyöení²in ná²i hääwí dívíkanhûuwídí. Ma²di wáy wíyá to²wídá piháa ovâyhá²o², hedá i ta²gen tuu Na²inbí Sedó Jesus Christ natú²i-á wí²ovâyhá²opí, hedá wá² wí²ovâyhá²opí hää Yôesi nada² waagi dívíkanhûuwídí.

⁴ Kí²min t'owa-á dívíwänpihuude², hedá hääwí wänbo-á wídínta²gendihanginnáhpí. Inbí ánshaa-á híwó²di wídíñmuupídí t'ämägi² hääwí i⁵gedi ditsikayi² hedá tuu i⁵gedidä²bá dituhänyi². Iwediho dithúupo² hedá t'ayda² dívímáa, hedá wí²ná tâyeví²gedi yanäkí dívíhí²máa, hedá di²ández² in wé²ge²in t'owa-á yä²dâapí² ánshaadä² dínmuu²in.

⁵ Inbí ánshaa dínpedeemuudi hedá in ta²gen namuu²in dínyâapóedí dívíwänpit'aymáa. Indá di²ánshaapo² Yôesiví kхuu ipiye² dívíwänpiwhäyundeedibó dikodít'owapáa-í.

⁶ Hewänbo in to²wén Yôesiví kхuu ipiye² dívíwhäyunde²indáho dihíhchäq i hääwí

dínkw'ó?didibo?, hediho kodit'owa waagi?inbá ho dimuu.

⁷ Gi'âypuyä ihaydi hääwí wänbo wí?âymaapí nää oepää k'aydipiye?, hedi gichuu ihaydi wänbo-á nää oepää k'aydi iwedi hääbo wí?âykhuwakhâymáapí.

⁸ Hediho koegi?-á awegi?-á ginkw'ó?dá gínhây?ä? gichanpúwí?in híwó? hay ginkw'ó?nin.

⁹ Hewänbo in to'wén dikodit'owapáa-i?in diwänpida?in dimuu?indá yä?dâapída? dívíkanhûuwí?in dichanpo?, i hääwí dida?i dâyhónídí. Inbi t'aywó?di dínmûní?idi wén phay ovâyk'û? waabá dínpóe, hedi iwe diwhêe. Indá dívíánshaa?anpídibo? i hääwí ovâywänpiwhahkangít'óe?i dida?, hedi nää?i hääwída? áagépiye? ovâywháve-í hedá pedee iwe ovâytôení.

¹⁰ T'owa-á dâychä?seegídí hääwí t'ähkí híwó?pí?da? dívítsiye?o?. Wáy wêndáho? hânho dichä?da?diho? inbi whäyu? Yôesiví?piye? dínmuu iwedi dívíhânge?an, hediho wí?bo báyékí dívípiwha?an.

Paul-di Timothy óetumakhe'an híwó? i?amidí

¹¹ Hewänbo Timothy, u-á Yôesi Tádáví? unmuu, hediho nää?i híwó?pí? hääwí namuu iwedi biyâatäqä-í. Shánkídí bikhää-í uví wówátsi ta?ge mänhûuwídí hedá hâa Yôesi nada? waagá úvíkanhûuwí, hedá Yôesiví?piyá biwhäyuhûuwí, t'owa-á ovâyséegihûuwí, biyää?amí tobá ükhâamän wänbo?, hedá t'ayyaa?i-á wí?unmúnípí.

¹² Wí ää?i hâa wí tsaa?i? ikhääde? waabá u wá? kay?indi bikhää-í híwó? uví wówátsi mänhûuwídí. Yôesi Tádádí wóetukánnan in wówátsi nahándezí?in

mäenkéyídí, hedí báyékí t'owaví páadépiye⁷bo untú Jesus-ví⁷piye⁷ biwhäyunde⁷in, hedího in wówátsi nahándezpi⁷in iweho bitsaqéení.

13 Nää hääwí Yôesi Tádáví páadépiye⁷bo wíyôení, i-á hääwí t'ähkí nawówámuu⁷i⁷ nawówátsipäyi⁷, hedá Christ Jesus-ví páadépiye⁷bo-á, idá Pontius Pilate in ta⁷gen óetu⁷an Pilate-ví páadépiye⁷ nawin dihaydi. Kinnân úkhây⁷ä⁷ bitsiye⁷amí⁷in:

14 I tsontuu wóetu⁷andi⁷ nää⁷a⁷ginnamí, hedânho uví wówátsi híwó⁷ninda⁷ úmúní hedá to⁷wídí wänbo-á hääwí i⁷gedá há⁷to wônc'hänu-í. Kin bikanhûuwí Na⁷inbí Sedó Jesus Christ nawáy⁷ä⁷ píhay.

15 Häädi⁷i thaa ide⁷man dihaydiho Yôesi Tádádí Christ óekeesogekhâymáa. Yôesi Tádádáho namuu i na⁷indi ây⁷a⁷ginmääni⁷i⁷, ibá t'ähkíví shánkí kayá imáa, ibá-á shánkí natsonyi⁷ t'ähkí wé⁷ge⁷in tsonnin dimuu⁷inbí⁷wedi, hedá ibá-á in kw'áye dimuu⁷inbí⁷wedá shánkí kw'áye⁷i-á namuu.

16 Idä⁷mân hânhay wänbo há⁷to nachúu-í, idä⁷ wi⁷bo nakohthayná⁷ diwá na⁷än, nää⁷i ko-á hânho nakaydi töebo há⁷to ee nú⁷ iwepiye⁷ ihádi-í. To⁷wídí wänbo wáymûu wänbo wi⁷óemû⁷pí, hedá to⁷wídí wänbo-á hânhay wänbo-á há⁷to ûnkoedí-í óemúní⁷in. Yaho kw'áye âytegé-í hedá häädi wänbo-á na⁷inbí tsondi-á gínmúní. Hamân.

In kodit'owa dimuu⁷in hâa díñkhây⁷ä⁷ díví⁷amí⁷in

17 In to⁷wêñ kodit'owa dimuu⁷in báyékí nää oepáa k'aydiwi hääwí díñkw'ó⁷nin ovâytu⁷qamí wi⁷dívíyêngi⁷qamípí⁷in, hedá wídi⁷qanípí inbí chä⁷dá hääwí t'ähkí i⁷gedá ovâykhägë⁷nâamí⁷in, gá inbí chä⁷dáho häädi nanân wänbo díñhâqanídân.

Hewänbo shánkí dínhkhây?ä? dívíwhäyú-í?in Yôesi Tádádânhо ovâykhägë?namí?in. Idânhо nã'i báyékí hääwí na?in t'owa dímä? díhíhchannamídí.

18 Nã'in kodit'owa dimuu?in ovâytu?âamí híwó?gí dívíkanhûuwí?in. Indá báyékí hääwí híwó?di dínkw'ó, hedihо dínhkhây?ä? báyékí híwó?di-á díví?âamí?in, hedá inbí hääwí iwedá wídihääkhâq-ípí, hedá wé?ge?in t'owa-ádá dívíwiyé-í.

19 Kin dívíkanhondáho inbí híwó?di tsiyekan dínmuu?i-á wén kay?in tepú waagi?bá namúní inbí wówátsigí?, hedí hääwí shánkí nachä?muu?i dâyte?kw'óe?ó waagibá díví?amí, gá handidi in kodí?nin wówátsi namúní?in dâykéyídân.

I t'ä?gi hí? Paul-di Timothy ôntä?nandi?

20-21 Timothy, hä?in hähkan Yôesi Tádádí uví mange wônyoe?annin nâa?áyîngi?amí. In to?wén Yôesi óe?a?ginpí waa dívíhée?o?in wí?ovâyt'óyaanípí. Inbí hí? dínmuu?i wídhinchä?muupí. Hedá in to?wén háá dívíhée?o?in ihaydä? dây?egó?o?in wänbo-á wí?ovâyt'óyaanípí. Indá di?ande? hääwí dínhanginná?nin, hewänbo ta?gendi wídhinginnáhpí. Wáy wén ha?min t'owa-á in ta?gen whäyú namuu?in diwedí dívíyâa?an.

Yôesi Tádádí iví séegísehkanä-áho wovâymääní.

Na'ínbi Sedó Yôesiví Tuú / Nanbí Sedó Jôesiví Tun

New Testament in Tewa (USA) (San Juan/Santa Clara)

copyright © 2012 Wycliffe Bible Translators, Inc.

Language: Tewa

Translation by: Wycliffe Bible Translators

Contributor: Wycliffe Bible Translators, Inc.

Na'ínbi Sedó Yôesiví Tuú (San Juan)/ Nanbí Sedó Jôesiví Tun (Santa Clara)

Copyright Information

© 2012, Bible League International. All rights reserved.

This translation text is made available to you under the terms of the Creative Commons License: Attribution-Noncommercial-No Derivative Works. (<http://creativecommons.org/licenses/by-nc-nd/3.0/>) In addition, you have permission to port the text to different file formats, as long as you do not change any of the text or punctuation of the Bible.

You may share, copy, distribute, transmit, and extract portions or quotations from this work, provided that you include the above copyright information:

 You must give Attribution to the work.

 You do not sell this work for a profit.

 You do not make any derivative works that change any of the actual words or punctuation of the Scriptures.

Permissions beyond the scope of this license may be available if you contact us with your request.

The New Testament

in Tewa (USA)

© 2012, Wycliffe Bible Translators, Inc. All rights reserved.

This translation is made available to you under the terms of the Creative Commons Attribution-Noncommercial-No Derivatives license 4.0.

You may share and redistribute this Bible translation or extracts from it in any format, provided that:

 You include the above copyright and source information.

 You do not sell this work for a profit.

 You do not change any of the words or punctuation of the Scriptures.

Pictures included with Scriptures and other documents on this site are licensed just for use with those Scriptures and documents. For other uses, please contact the respective copyright owners.

2015-03-17

PDF generated using Haiola and XeLaTeX on 18 Apr 2025 from source files
dated 29 Jan 2022

f775bf1b-8c8a-5c5e-9288-3b9b00387997